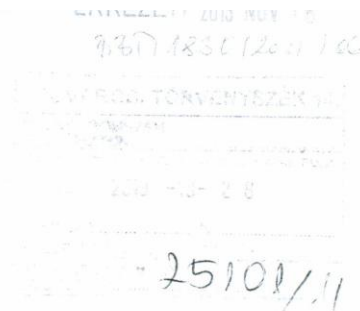

Fővárosi Ítéltábla
6.Pf.22.296/2012/8.

19

A Fővárosi Ítéltábla a [redacted] által képviselt MÁV-Start Vasúti Személyszállító Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.) felperesnek, a [redacted] által képviselt Budapesti Békéltető Testület (1013 Budapest, Krisztina krt. 99.) alperes ellen, ajánlás hatályon kívül helyezése iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. október 5. napján meghozott, 25.P.25.101/2011/11. számú ítélete ellen, alperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Az alperest mentesíti a felperes javára elsőfokú perköltség fizetési kötelezettség alól, és a felperest kötelezi, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 87.800 (nyolcvanhétezer-nyolcszáz) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes által üzemeltetett vonatszerelvény késése, a késéssel okozott többletköltség felmerülése, a megváltott helyjeggyel igénybe vehető ülőhely hiánya és a személyszállító kocsi állapota miatt Szendrei István utas panasszal fordult az alpereshez. Az alperes a BBT/1830/2011. számú ajánlásával kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az utasnak 4.000 forintot.

A felperes az ajánlás hatályon kívül helyezése iránt terjesztett elő keresetet. Keresetét a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Fgytv.) 34. § (3) bekezdés b) pontjára alapította. Álláspontja szerint az Fgytv. 18. §-a, az 1371/2007/EK rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 30. és 37. cikke, a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (Vtv.) 79/A. §-a és 79/B. §-a, továbbá a Nemzeti Közlekedési Hatóságról szóló 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 6/A. §-a értelmében a vasúti személyszállítási szolgáltatást igénybe vevő személy panaszának elbírálása nem az alperes, hanem a Nemzeti Közlekedési Hatóság hatáskörébe tartozik.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. Védekezésében hivatkozott arra, hogy a Nemzeti Közlekedési Hatóság hatásköre nem kizárólagos. Kiemelte, hogy az utas fogyasztónak, az utas és a felperes között létrejött szerződés pedig fogyasztói szerződésnek minősül. Rámutatott, hogy az Fgytv. 18. § (1) bekezdése az alperes hatáskörébe utalja az egyedi fogyasztói jogviták bíróságon kívüli elbírálását.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével hatályon kívül helyezte az alperes BBT/1830/2011. számú ajánlását, és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 37.000 forint perköltséget. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a keresetindításra az Fgytv. 34. § (3) bekezdése alapján rendelkezésre álló 15 napos határidő anyagi jogi, jogvesztő határidő. Tényként állapította meg, hogy a felperes 2011. október 17-én vette át az alperes ajánlását. Ehhez képest a keresetindítási határidő utolsó napja november 1-jére esett, ami munkaszüneti nap, ezért a határidő a Pp. 103. § (4) bekezdése értelmében november 2-án járt le. A felperes ezen a napon benyújtotta a keresetlevelét a bírósághoz, így a keresetindítással nem késett el. Emiatt nem volt lehetőség a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítására a Pp. 130. § (1) bekezdés h) pontja alapján, sem a per megszüntetésére a Pp. 157. § a) pontja alapján. Az 1371/2007/EK rendelet 30. és 37. cikke, a Vtv. 19. §-a, 73. § (1) bekezdés o) pontja, 79/A. §-a és 79/B. §-a alapján arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy a vasúti személyszállításhoz kapcsolódó szabályok különös rendelkezések az Fgytv. szabályaihoz képest. Okfejtése szerint a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok vasúti személyszállítással kapcsolatos panaszainak elintézése az EK rendelet előírásának megfelelően a Vtv-ben erre kijelölt szerv, a Nemzeti Közlekedési Hatóság hatáskörébe tartozik, míg az alperes ilyen panasz elbírálására nem rendelkezik hatáskörrel.

Az ítélet ellen, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése és a per megszüntetése, másodlagosan az ítélet megváltoztatása, a kereset elutasítása és a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalása érdekében az alperes terjesztett elő fellebbezést. Hivatkozott arra, hogy a felperes elmulasztotta az Fgytv. 34. § (4) bekezdésében biztosított keresetindítási határidőt. Kifejtette, hogy a perindítási határidő nem a bírósági peres eljárás része, nem perbeli cselekmény, ezért számítására nem alkalmazhatók a Pp. szabályai. Ebben a körben hivatkozott a 4/2003. Polgári Jogegységi Határozatra. Hangsúlyozta, hogy az alperest az Fgytv. 18. § (1) bekezdése ruházta fel általános hatáskörrel a fogyasztói jogviták bírósági eljáráson kívüli elbírálására. Fenntartotta azt az álláspontját, ami szerint a Nemzeti Közlekedési Hatóság hatásköre a vasúti személyszállítással kapcsolatos panaszok kivizsgálására nem kizárólagos. Okfejtése szerint a hatóság hatásköre a vasúti személyszállításhoz kapcsolódó egyes jogszabályi rendelkezések megtartásának ellenőrzésére és a törvényben meghatározott jogkövetkezmények alkalmazására, míg a békéltető testületek hatásköre az egyedi fogyasztói jogviták elbírálására terjed ki. Rámutatott, hogy a Vtv. 79/A. § (3) bekezdése alapján a hatóság csak az utasok széles körének érdekeit sértő magatartás esetén került kijelölésre intézkedésre jogosult szervként.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. A keresetindítási határidő körében arra hivatkozott, hogy az 1960. évi 11. törvényerejű rendelet (Ptké.) 3. § (3) bekezdése folytán a keresetindításra vonatkozó

határidőt megtartotta. Az alperesi hatáskör hiányára vonatkozóan pedig fenntartotta az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját.

Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott része nem volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet teljes terjedelmében vizsgálta felül /Pp. 228. § (4)/.

Az alperes fellebbezése megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a tényállásból levont jogi következtetéseivel azonban az ítéltábla csak részben, a per megszüntetésére irányuló ellenkérelem tekintetében értett egyet, ebben a körben is csak módosított indokolással. Az elsőfokú bíróságnak a per érdemét érintő jogi következtetéseit és döntését az ítéltábla egyáltalán nem osztotta.

Az alperes ellenkérelme elsődlegesen a per megszüntetésére irányult, az Fgytv. 34. § (3) bekezdésében biztosított 15 napos keresetindítási határidő elmulasztása miatt.

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a keresetindítási határidő nem eljárási, hanem anyagi jogi határidő, amelyet azonban tévesen tekintett jogvesztőnek. Az elsőfokú bíróság álláspontjával nem áll összhangban az, hogy a keresetindítási határidőt – ítéletének indokolása szerint – a Pp. 103. § (4) bekezdése alapján számította, és ennek az alapján jutott arra a következtetésre, hogy a felperes határidőben nyújtotta be a keresetlevelét.

Az anyagi jogi határidők számításáról – ahogy arra a felperes megalapozottan hivatkozott – Ptké. rendelkezik és annak 3. § (1) bekezdése kimondja, hogy a napokban megállapított határidőbe a kezdő napot nem kell beleszámítani. A Ptké. 3. § (3) bekezdése szerint, ha a határidő utolsó napja munkaszüneti nap, a határidő a következő munkanapon jár le.

Mivel a napokban meghatározott anyagi jogi határidők számításának a módja megegyezik a napokban meghatározott eljárási határidők számításának a módjával, az elsőfokú bíróság – bár eltérő jogszabály alapján – helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes határidőben terjesztette elő a keresetlevelét. Emiatt az alperesnek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és a per megszüntetésére irányuló fellebbezési kérelme nem volt teljesíthető. Megjegyzi az ítéltábla, hogy jogvesztő határidő hiányában a kért jogkövetkezmény akkor sem lett volna alkalmazható, ha a felperes a keresetindításra megállapított határidőt nem tartotta volna be.

A keresetindítási határidő megtartása mellett a perben a felek között még az volt a vitás, hogy a vasúti közlekedéssel kapcsolatos panaszok kivizsgálására a Nemzeti Közlekedési Hatóság kizárólagos hatáskörrel rendelkezik-e, vagy az ilyen panaszok kivizsgálása az alperes hatáskörébe tartozhat-e, ha a panasz egyben egyedi fogyasztói jogvitának is minősül.

A 1371/2007/EK rendelet – amely a rendelet 37. cikke értelmében kötelező és közvetlenül alkalmazandó minden tagállamban – 30. cikk (1) bekezdése szerint valamennyi tagállam

kijelöli az e rendelet végrehajtásáért felelős szervet vagy szerveket. Valamennyi szerv meghozza azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják az utasok jogainak tiszteletben tartását. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az ezen bekezdésnek megfelelően kijelölt szervekről vagy szervekről, valamint annak vagy azoknak hatásköréről.

Az EK rendelet 30. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy minden utas panaszt nyújthat be e rendelet állítólagos megsértéséről az (1) bekezdés szerint kijelölt megfelelő szervnek vagy valamely tagállam által kijelölt bármely más megfelelő szervnek.

Az EK rendelet szövegének nyelvtani értelmezése alapján megalapozottan vonható le az a következtetés, hogy az EK rendelet egy-egy tagállamban nem csak egy, kizárólagos hatáskörrel rendelkező szervet jelölhet ki a rendelet végrehajtására, hanem tagállamonként több ilyen szerv is kijelölhető. Ezért az EK rendeletről közvetlenül nem vezethető le a Nemzeti Közlekedési Hatóság kizárólagos illetékessége és az alperes hatáskörének hiánya.

Az Fgytv. 18. § (1) értelmében a békéltető testület hatáskörébe tartozik a fogyasztó és a vállalkozás közötti, a termék minőségével, biztonságosságával, a termékfelelősségi szabályok alkalmazásával, a szolgáltatás minőségével, továbbá a felek közötti szerződés megkötésével és teljesítésével kapcsolatos vitás ügy (a továbbiakban: fogyasztói jogvita) bírósági eljáráson kívüli rendezése: e célból egyezség létrehozásának megkísérlése, ennek eredménytelensége esetén pedig az ügyben döntés hozatala a fogyasztói jogok egyszerű, gyors, hatékony és költségkímélő érvényesítésének biztosítása érdekében.

A Vtv. 79/A. § (1) bekezdése szerint a vasúti igazgatási szerv felügyeli a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogaira vonatkozó jogszabályi rendelkezések vasúti társaságok általi megtartását. E tevékenysége körében hivatalból ellenőrzi és elemzi az 1371/2007/EK rendeletben, e törvényben, a vasúti személyszállítás részletes feltételeiről szóló rendeletben, valamint a vasúti társaságok személyszállítási üzletszabályzatában – ide értve a szolgáltatás minőségi előírásait is – foglaltak megtartását.

A Vtv. 79/B. § (1) bekezdése kimondja, hogy a vasúti személyszállítást igénybe vevő vagy igénybe venni szándékozó személy (a továbbiakban: panaszos) panasszal élhet a vasúti igazgatási szervnél, ha álláspontja szerint a vasúti társaság megsértette a 79/A. § (1) bekezdésében meghatározott valamely rendelkezést. E panasz akkor terjeszthető elő, ha a panaszos a vasúti társaság panaszkezelési eljárását igénybe vette, de az nem vezetett a panaszos számára kielégítő eredményre. Panaszt benyújtani a vasúti társaság panaszkezelési eljárását lezáró dokumentum panaszossal való közlésétől számított 30 napon belül lehet.

A Vtv. 79/B § (3) bekezdése kimondja, hogy: ha a vasúti igazgatási szerv az (1) bekezdésben meghatározott valamely rendelkezésnek az utasok széles körét érintő megsértését állapítja meg,

a) előírja a vasúti társaság részére a tevékenység jogszerű végzéséhez szükséges lépések megtételét,

b) megtiltja a jogsértő magatartás folytatását,

c) külön jogszabályban foglaltak alapján bírságot szabhat ki,

d) a jogsértőt kötelezi az eljárás költségeinek megtérítésére.

(4) A kötelezettségek súlyos és ismétlődő megszegése esetén – amennyiben a (3) bekezdésben meghatározott egyéb jogkövetkezmények nem vezettek eredményre – a vasúti igazgatási szerv felfüggesztheti vagy visszavonhatja a vasúti személyszállításra szóló működési engedélyt.

A Vtv. 79/B. § (6) bekezdése értelmében a panasz alapján – ha az alaposnak bizonyul – a vasúti igazgatási szerv dönt a szükséges hatósági lépések megtételéről, s erről a panaszost tájékoztatja.

A R. 6/A. § (1) bekezdés a) pontjában vasúti közlekedési hatóságként a Kormány a Nemzeti Közlekedési Hatóságot jelölte ki.

A Vtv. 79/A. és 79/B. §-aihoz fűzött miniszteri indokolás szerint „A § az utasjogi rendelet (1371/2007/EK) 30. cikkének való megfelelést szolgálja. ... A Vtv.-be beépíteni kívánt 79/A. § és 79/B. § a 30. cikknek megfelelően alakítja ki azt az eljárásrendet, amely biztosítja az utasok jogainak érvényesülését. Az eljárás hivatalból és kérelemre is indulhat. A panasz alapján a vasúti igazgatási szerv a rendelkezésére álló bármilyen hatósági lépést megteheti.”

Az Fgytv. 18. § (1) bekezdésének, valamint a Vtv. 79/A. és 79/B. §-ainak, továbbá a Vtv. 79/A. és 79/B. §-aihoz fűzött miniszteri indokolásnak az egybevetése alapján az a következtetés vonható le, hogy a Nemzeti Közlekedési Hatóság nem rendelkezik kizárólagos hatáskörrel a vasúti közlekedéssel kapcsolatos panaszok elbírálására. Egyrészt a Nemzeti Közlekedési Hatóság hatáskörének kizárólagosságát jogszabály nem mondja ki. Másrészt a törvények más-más eljárási rendet írnak elő a békéltető testületek, illetve a Nemzeti Közlekedési Hatóság számára, és a két szervnek eltérő jogkövetkezmények alkalmazását teszik lehetővé.

A Vtv. 79/A. (3) bekezdéséből és a Vtv. 79/A. és 79/B. §-aihoz fűzött miniszteri indokolásból kitűnik, hogy a jogalkotó a Nemzeti Közlekedési Hatóságot elsősorban hatósági jellegű feladat- és hatáskörrel kívánta felruházni, amely feladat- és hatáskörökhöz hatósági, közigazgatási jellegű jogkövetkezmények alkalmazását rendelte. Ezzel szemben a békéltetőtestületek hatásköre egyedi fogyasztói jogviták bíróságon kívüli rendezésére terjed ki.

Mindezekből pedig az következik, hogy annak a vasúti közlekedéssel kapcsolatos panasznak az elbírálására, amely panasz egyben fogyasztói jogvitának is minősíthető, mind a Nemzeti Közlekedési Hatóság, mind a békéltető testületek hatáskörrel rendelkeznek. A fogyasztó az ilyen panaszát választása szerint mind a hatóság, mind a békéltető testület előtt előterjesztheti attól függően, hogy milyen jogkövetkezmény alkalmazását kívánja elérni.

A felperessel szemben fellépő panaszos a Ptk. 685. § d) pontja értelmében fogyasztónak, az általa az alperes előtt kezdeményezett eljárás pedig fogyasztói jogvitának minősül, ezért az alperes hatáskörrel rendelkezett annak elbírálására.

Figyelemmel arra, hogy az alperes a hatáskörébe tartozó ügyben járt el, nem áll fenn az Fgytv. 34. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott, az alperes ajánlásának hatályon kívül helyezésére okot adó körülmény. Emiatt a felperes kereseti kérelmének teljesítésére nincs jogi lehetőség.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az első- és másodfokú eljárásban egyaránt a teljes mértékben pervesztes felperest együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2013. szeptember 26.

Világhyéné Dr. Böeskei Terézia s. k.
a tanács elnöke

Dr. Lente Sándor s. k.
előadó bíró

Dr. Senyei György s. k.
bíró

A kiadmány hitelesül
Hilcz Ádámné
tisztviselő

